

KUN UNKARI OLI "PUNANEN"

(Jatkoa ensimmäisestä sivulta)

mutta sieltä ei myyty meille yhtään mitään. Vihdoin eräs mies juoksi meitä kohden ja viitaten autossamme olevaan lippuun, hän sanoi englanninkielellä: "Te olette amerikalaisia! Oh, siitä on kauan kun minä olen nähnyt amerikalaisia. Minä olen asunut 8:llä kadulla, 2:llä ayenuella (tarkotti kai New Yorkia) ja hän sanoi sen äänellä ikäänkuin hän olisi silloin ollut taivaassa. Hän tahtoi välttämättä, että me menisimme hänen luokseen aterialle. Hän sanoi, että hänen vaimonsa varmaan on hyvin iloinen nähdessään joitakin amerikalaisia.

"Mitä te pidätte nykyisestä hallituksesta?" kysyin häneltä.

"Minä en ymmärrä siitä paljon mitään", hän vastasi, "mutta sanotaan että se tehdas, missä minä työskentelen, kuuluu kansalle."

"Maksetaanko teille hyvää palkkaa?"

"Oo, kyllä, me saamme riittävästi rahaa, mutta mitä rahalla voi saada?"

"Ei mitään!" huudahti hänen vaimonsa.

— Ihmisten mielet olivat hämmennyksissä. He olivat varmoja siitä, että he eivät halunneet vanhan järjestelmän palauttamista, mutta he eivät myöskään olleet varmoja siitä, mihin uusi järjestelmä johtaisi. He epäilivät hallituksen mynttämän rahan arvoa, sillä he uskoivat, että se olisi vain väliaikainen. Maanviljelijät tahtoivat tuotteistaan rahan asemasta kaikenlaisia tarvikkeita, mutta niitä ei ollut saatavana ei rahalla eikä millään.

Edelläkierroitu oli ensimmäinen kokemuksemme matkalla Wienistä Budapestiin, siitä kuinka rahalla ei voinut saada mitään. Budapestin elämä oli järjestetty ruokakortti-järjestelmän perusteelle. Koko maan ruokavarat oli jaettu annoksiin eikä ruokaa saanut muulloin kuin ateriatuokoina. Ja kommunistihallituksen kanssa oli yhtä turha yrittää leikitellä kuin entisen Saksan imperialistisen tai Sveitsin kansanvaltaisen hallituksen kanssa. Sen säännöt olivat horjumattomat.

Unkarin sosialistihallitus, josta rouva Vorse noin kertoo — eikä suinkaan kaunistellen — syntyi työläisten tahdosta saavuttaa taloudellinen vapaus ja tasa-arvoisuus. Ennenkuin se sai tilaisuuden päästä edes kunnonlaiseksi alkuun, hävitettiin se Unkarin ja koko mailman imperialistien ja kapitalistien toimesta Rumanian palkkasotilaitten avulla, joille annettiin rajaton oikeus rosvoita ja hävittää tämä avuton kansa. Unkarin työväenhallitukselle vihamieliset riistäjät eivät suinkaan olisi onnistuneet hävittämään tätä hallitusta elleivät mailman työläiset olisi toimettonina seisoneet silloin syrjässä edes vastaan sanomatta, sillä aikaa kun Unkarin työläisten kalliilla hinnalla ostama vapaus tuhottiin ja valkoinen hirvuhallitus alkoi julmat verityönsä sosialisteja vastaan. Mutta kerran tulee koko mailman työväestölle selväksi se seikka, että heidän vapaustaistelunsa on erottamattomasti heidän kaikkien yhteinen — kansainvälinen.

— Jos tahdot tehdä hyvän palveluksen tuttavallasi tilaa hänelle Toveritar.

JOSPA MINÄKIN SANOISIN.

Hyvät toveritaret! — Minä ymmärsin "Hiiroleijonan" kirjoituksen "Tiikkutäkki" aivan toisella tavalla kuin te. Minä ymmärsin hänen käyttäneen taiteilija-kirjottajan rajatonta oikeutta. Hän on minusta liian hieno lähteekseen liikkeelle loukkaavassa tarkoituksessa; hän lähti taiteilijassa tarkoituksessa. Työväenlehdille ja työväenliikkeelle on tarpeellista olla myöskin sellaista, joka tekee sellaisen vaikutuksen kuin kevyt tuulahdus. Hän ei tahdo olla laumaiminen, hän seisoo ylängöllä. Hän omaa persoonallisuutta, eli "originality", kuten sanotaan englanninkielellä. Minä olen tällaisista ihmisten ihailija ja näiden kynäntuotteet ovat minun herkkupalojani ja minä nautin ne huuliani maistuttellen. Ottakaa huomioon — minä olen ankara virkkaaja, minulla on aina käsillä virkkausta. Mutta hän rakastaa taiteellista kynänkäyttöä, hän virkkaa kynällä kukkia, maalaia kuvia silujen seinämille. Hänen retkensä ovat kauniita, hän tavoittelee eläviä lummekekuvia — me virkkaamme niiden kuvia. — Minullakin oli aika kun tavottelin luontoa ja eläviä lummekekuvia. Olin menettänyt kerran henkeni tavottelessani lummekekuvia. Nyt minä tyydyn virkattuun kuvaan ja minulla on lummekekusta ja lehdistä virkattu pitäjätytälä ja pidän sen itse oikein kauniina. Pidän että se on hyvä että harrastetaan virkkausta, mutta pidän siitäkin kun saan lukea virkkausten välillä sellaista joka vie mielen kukkaisille ylängöille ja loppuu sillattomiin jokiin. Minä otan "Hiiroleijonan" kirjoituksen taiteelliselta kannalta ja taiteella ei ole rajoja. Olenko oikeassa vai väärässä — mutta tämä on minun rehellinen mielipide. Me tarvitsemme taiteellisia kirjottajia, ja vieläpä oikein kipeästi, katkeran elämän särpimeksi.

Eräs.

TOHTORI MONTESSORI KURINPIDOSTA

(Jatk.)

Samantyyppisen erehdyksen teemme siinä, jonka erehdyksen niin kovin usein kertaamme, on se, että luomme oppilaan haluavan saada jonkun vissin tiedon ja autamme häntä saamaan sen. Me autamme hänet löytämään tämän erillään olevan tiedon murun ja siten ehkäisemme hänen itsekehitystään. Yleensä uskotaan kouluissa, että tyydytyksen saavuttamiseksi tulee "oppia jotain". Mutta kun olemme jättäneet meidän koulussamme oppilaat omaan vapauteensa, olemme voineet selvän helposti seurata heitä, heidän luonnollisessa menettelyssään luonnollisessa itsekehityksessä.

Jonkin asian oppiminen on lapselle vaan lähtökohta. Kun hän on oppinut jonkun toiminnan tarkoituksen alkaa hän kerrata sitä, ja hän kerrata sen lukemattoman monta kertaa mitä suurimmalla itsetyydytyksellä. Hän nauttii sen toiminnan kertaamisesta sentähden, että se tarkoittaa hänen fyysillisten liikkeitensä kehittämistä.

Näiden havaintojen tulos koituu arvosteluksi siitä mitä nykyaikana tehdään monissa kouluissa. Usein kun oppilailta kysytään jotain, sanoo opettaja sille, joka on kiikkeän halukas vastaamaan: "Ei, ilä sinä vastaa, sinä tiedät jo sen", ja sitten vaatii vastausta erikseen siltä oppilaalta jonka hän luulee olevan vähemmän varman vastauksen suhteen. Ne jotka eivät tiedä, vaaditaan vastaamaan, ja ne jotka tietävät käsitteään olemaan vaiti. Tämä johtuu siitä yleisestä käsityksestä, että kun jonkun asian tietää on se lopullisesti sillä hyvä.

Ja kuitenkin kuinka usein tapahtuu jokapäiväisessä elämässämme, että kertaamme sitä minkä parhai-

ten" osaamme, sitä mistä enimmäin pidämme, sitä jolle elämässämme löydämme vastakaikua. Me rakastamme kerrata tuttuja lauluja, joita ennen olemme nauttineet ja jotka ovat ikäänkuin elämämme kiinni kutoutuneet. Halumme on kertoa sellaisia kertomuksia, jotka hyvin tiedämme, vaikka hyvin tiedämme ettei kertomamme ole mitään uutta. Kaksi ihmistä ei voi olla sen paremmassa sovussa keskenään kuin ovat kaksi toisilnsa rakastunutta ja kuitenkin he uudelleen ja uudelleen kertaavat sen, että rakastavat toisiaan.

Mutta ennenkuin voidaan jotain kerrata, täytyy ensin olla selvä ajatus kerrottavasta asiasta. Henkilön täytyy ensiksi oppia asia ja sitten hän voi alkaa kertaamisen. Harjoittelut, jotka kehittävät elämää ovat kertaamista, eikä vain kerrottavan asian ymmärtämistä, eli osaamista. Kun lapsi on päässyt sille asteelle, että se on alkanut kertaamaan, on sen itsekehitys (henkinen ja ruumiillinen) alkanut, ja ulkonainen merkki tästä tilasta on hänen itsensä hallitseminen eli itsekurinsa.

Tämä ilmiö ei aina taaphdu samalla tavalla. Kaiken ikäiset lapset eivät kerrata samoja asioita. Kertaaminen on tarpeen synnyttämä. Tästä tulee kysymykseen kokeellinen menettelytapa opetuksessa. On tarpeellista tarjota lapselle niitä harjoitteluja, jotka ovat sopuisuudessa elmistön kehityksen tarpeiden kanssa, ja jos lapsen ikä on vinyt hänet jo ohi vissin tarpeen, on enään mahdotonta saavuttaa täydellisesti sitä kehitystä, jonka määrätty aika on menetetty. Ja siksi lapset kasvavat usein ikuisesti ja auttamattomasti keskenkehittyneinä.

Toinen hyvin mielenkiintoinen havainto on se joka koskee aikaa mitä tarvitaan vissin harjoittelun tai toimien täyttämiseksi. Lapset, jotka ensikerran yrittävät jotain tehdä, ovat äärettömän hitaita. Heitä hallitsevat elämän lait ovat kokonaan erilaiset kuin meitä aikuisia hallitsevat elämän lait. Pienet lapset tekevät hitaasti ja sitkeydellä erilaisia helle mieluisia tehtäviä, kuten itsensä pukeminen, rifsuminen, huoneen puhdistus, peseytyminen, pöydän kattaminen, syöminen jne. Kalkessa he ovat äärimmäisen kärsivällisiä, voittaen kaikki vaikeudet. Mutta me, kun huomaamme että he "väsyttävät itsensä" tai "hukkaavat aikaa" tehdessään jotain, minkä me voimme tehdä pienessä hetkessä ilman pienintäkään vaikeutta, panemme itsemme lapsen tilalle ja teemme sen itse. Aina siinä väärässä käsityksessä, että tehtävän tarkoituksena on työn valmiiksi saaminen me pesemme ja puemme lapsen, me sieppaamme lapsen kädestä esineitä, joita hän halusta pitelee, me panemme hänelle ruuan astioihin, me katamme hänelle pöydän, syötämme hänet. Ja kun olemme sellaisia palveluksia tehneet, me teemme sen väärin, kuten tavallista sellaisille, jotka isännöivät toisten yli, vaikka hyvässäkin tarkoituksessa, että pidämme lapsen kykenemättöminä ja typeränä. Me usein sanomme, että lapsi on kärsimätön siksi, että itse emme ole kylliksi kärsivällisiä antamaan lapsen toiminnan seurata erilaisia elämän lakeja kuin mitä itse seuraamme; me sanomme että lapsi on tyranni juuri siksi, että itse harjoitamme tyrannitua häntä kohtaan. Tämä tahra, tämä väärä syyttäminen, tämä lapsuuden parjaaminen on tullut kokonaisuuden käsitteväksi osaksi lapsuutta koskevista teorioista, jotka (lapsuus) todellisuudessa on niin kärsivällinen ja lempeä.

Kuten voimakas eläin taistelee elämisen oikeutensa puolesta, samoin lapsi kapinoi kaikkea sitä vastaan, joka kuolettaa niitä vaikuttimia hänessä, mitä luonto on varustanut hä-

nen hyväkseen, ja joita hänen tulisi totella; ja väkivaltaisilla liikkeillä, kirkumaisella ja itkulla hän osoittaa, että hänet on ylivoimaisesti pakotettu pois luonnollisesta kutsumuksesta. Hän osoittaa olevansa kapinointisija, vallankumouksellinen, niffä vastaan, jotka eivät häntä ymmärrä ja jotka luulevat auttavansa häntä silloin kun he todellisuudessa syysävät häntä taaksepäin elämän tielle. Siten aikuinen, joka häntä rakastaa, kiinnittää hänen kaulaansa häpeän merkin tulkiten hänen kapinallisuutensa ja itsepuolustuksensa lapsissa ilmeneväksi luonteenomaiseksi pahuudeksi.

— — — Toinen väärinkäsitys on se, että uskotaan voitavan saada lapsi vapaaehtoisesti tekemään jotain, vaan sillä, että käsketään hänen tekemään sen. Me olemme että tällainen pakollinen toiminta on oleellinen ilmiö ja me kutsumme sitä "kuullaisuudeksi" eli "tottelevaisuudeksi". Mutta me löydämme lapset erikolisen tottelemattomiksi, eli paremmin sanoen, heidän vastustuskykynsä neljä ja viisivuotiaina on jo niin voimakas, että joudumme aivan epätoivoon yrityksissämme saada heidät tottelemaan. Me pakotamme itsemme yllstelemään lapsille "kuullaisuuden hyveitä", joiden pitäisi erikoisesti kuulua lapsille, meidän käsityksemme mukaan, ja kun eivät lapset sittenkään tahdo sitä omaksua itselleen, joudumme me olettamaan sitä mitä suurimmalla painolla ja sittenkin vain suurella valvalla saamme lapset tottelemaan.

Yleisesti tehdään se erehdys, että yritetään saada lapset tottelemaan pyynnöillä, käskyillä, tai kurtittamisella, sillä sellaisilla keinoilla hankittu "kuullaisuus" on vaikea, jopa mahdotonkin saada. Esim. me pyydämme lapsia olemaan kuullaisia, ja lapset vuorostaan pyytävät meiltä kuun leikkikalukseen.

Käsittääksemme, että kuullaisuus kasvaa itsestään olemassa oloon meidän tarvitsee vaan johtaa mieleemme, että tämä "kuullaisuus" jonka otamme niin kovin kevyellä kannalta, ilmenee myöhemmin, luonnollisena taipumuksena vanhemmissa lapsissa ja sitten täydessä iässä vaistona ja että se on yksi ihmiskunnan voimakkaimmista vaistoista. Yhteiskunta perustuu ihmeöllisen voimakkaan kuullaisuuden perusteille, ja sivistys kulkee eteenpäin kuullaisuuden tekemää tietä. Ihmisten perustamat yhdistykset usein ovat perustettu kuullaisuuden väärinkäytölle, rikoksellisten yhdistykset pitävät kuullaisuutta kulmakivenään.

Kuinka monta kertaa eikö yhteiskunnalliset kysymykset kohdistu siihen tarpeeseen, että herättää ihmiset "kuullaisuuden" tilaeta, joka tila on saattanut heidät riiston ja sorron alaisiksi.*)

*) Tummenus minun.—Suoment.

REUMATISMI

Kotiparannus itsesairastaneen antama.

Keväällä 1893 sairastuin lihasreumatismiin. Minä kärsin kolme vuotta, kuten ne ainoastaan tiedävät, joilla se on ollut. Koettelin lääkettä ja lääkäriä toisensa jälkeen mutta saamani apu oli ainoastaan väliaikainen. Vihdoin Evisin lääkkeen joka paransi minut täydellisesti ja pysyvästi. Olen antanut sitä useille, aina vuo-teen omansa olleille reumatismia sairastaville ja joka tapauksessa on se parantanut.

Minä haluan kaikkien reumatismia sairastavien koettavan tätä ihmeellistä parannusta. Alkaa lähettää senttiäkään; lähettäkää vain nimenne ja osoitteenne niin lähten kokeiltavaksenne. Kun olette käyttäneet sitä ja huomanneet sen olevan kanaan ikävöiden liikkeiden reumatismillenne, voitte lähettää sen hinnan, 1 doll., mutta huomattakaa, minä en tahdo rahanne ellette ole täysin tyytyväinen. Eikö tämä ole rehellistä? Miksi kärsitte vielä, kun varma parannus tarjotaan teille täten vapasti? Alkaa vyytylkö. Kirjottakaa tänään.

Mark H. Jackson, 293 F. Gurney Bldg. Syracuse, N. Y.
Mr. Jackson vastaa ylläolevan lausunnon todenperäisyydestä.